

OPERA PHILOSOPHORUM MEDII AEVI

TOM 7

TEXTUS ET STUDIA

1984

Fasc. 1 et 2

**JANA Z GŁOGOWA
KOMENTARZ DO METAFIZYKI**

WYDAŁ RYSZARD TATARZYŃSKI

SPIS TREŚCI

ZESZYT 1

Wstęp edytorski.....	9
1. Nota biograficzna.....	9
2. Metafizyka - znaczenie edycji tekstu.....	10
3. Zasady edycji.....	12
Wykaz używanych skrótów.....	12
Bibliografia.....	12

COMMENTARIUS IN „METAPHYSICAM” ARISTOTELIS

Introductio in primam philosophiam Aristotelis.....	19
---	----

LIBER I

1. Utrum ens in quantum ens sit subiectum primae philosophiae.....	21
2. Utrum omnes homines natura scire desiderant.....	30
3. Utrum bruta habeant in regimine suae vitae prudentiam.....	37
4. Utrum ex experimentis generetur ars et utrum expertus non artifex certius operetur artifice non experto.....	43
5. Utrum omnes actus et generationes sint circa singularia.....	51
6. Utrum metaphysica quae est circa primas causas et prima principia sit sapientia.....	56
7. Utrum metaphysicus habeat considerare quidditates rerum in particulari.....	63
8. Utrum inter scientias speculativas metaphysica sit honorabilissima.....	71

LIBER II

9. Utrum in cognitione veritatis quae homini est possibilis difficultas proveniat ex parte rerum vel intellectus nostri.....	77
10. Utrum possibile sit intellectui humano pro statu praesentis vitae cognoscere substantias divinas separatas.....	85
11. Utrum sola metaphysica sit scientia veritatis.....	95
12. Utrum in genere causae efficientis et materialis sit status.....	101

13. Utrum in genere causae formalis et finalis sit processus in infinitum.....	109
14. Utrum sint tantum duo impedimanta in cognitione veritatis.....	117

LIBER III

15. Utrum veritatem investigantibus necesarium sit bene praedubitare.....	123
16. Utrum metaphysica habeat considerare omnia genera causarum.....	128
17. Utrum genus praedicetur de differentia per se.....	133
18. Utrum inter species eiusdem generis sit ordo et utrum causa formalis maxime faciat scire.....	140

LIBER IV

19. Utrum metaphysica quae est ab aliis scientiis distincta considerat ens in quantum ens quod univoce dicitur de substantia et accidente.....	145
20. Utrum ens et unum dicant eandem naturam.....	156
21. Utrum ens et esse nomen dispositionem realiter distinctam ab essentia.....	163
22. Utrum prima philosophia considerans de omnibus substantiis et earum accidentibus habeat etiam considerare primum principium complexum: impossibile est idem simul esse et non esse et contra negantem id disputare.....	177
23. Utrum omnis veritas ex veritate primi principii quae est aeterna emanat et utrum omne quod apparet sit verum.....	187
24. Utrum contradictio quae est maxima oppositionum habeat medium.....	197

LIBER V

25. Utrum primus philosophus multipliciter nominum considerans sufficienter distinguit modos principii et causarum.....	205
26. Utrum definitio elementi materiae et formae et quattuor elementis corporeis sit bene assignata.....	211
27. Utrum nativitas viventium habeat fieri per colligantiam cum generationis principio et utrum possibile sit aliquod necessarium habere causam.....	213
28. Utrum divisio unius tam metaphysica quam logice cuius tres sunt partes sit bene et sufficienter assignata.....	223
29. Utrum divisiones entis et subdivisiones quas Aristoteles ponit in textu sint sufficienter assignatae.....	230
30. Utrum modi substantiae eiusdem et diversi, similis et dissimilis, oppositi et contrari sint sufficienter assignati.....	236
31. Utrum modi eorundem et diversorum specie modi prioris et posterioris, modi potentiae et potestatis et modi habitus et privationis sint bene et sufficienter assignati.....	240

32. Utrum modi ipsius quanti et modi ipsius qualis sint bene assignati.....	246
33. Utrum modi relativorum quos Aristoteles ponit in textu sint sufficienter assignati.....	250
34. Utrum relatio quae distincta est a suo fundamenta supra substantiam quantitatem qualitatem actionem et passionem et super rebus mensurantibus et mensuratis sit fundata.....	257
35. Utrum modi perfecti modi totius et partis et definitio colobon ab Aristotele sint sufficienter assignati.....	271

ZESZYT 2

LIBER VI

36. Utrum tras sunt partes philosophiae theoricarum et realis scilicet metaphysica mathematica et physica.....	3
37. Utrum de ente per accidens sit scientia.....	8
38. Utrum omnia futura de necessitate eveniant.....	14
39. Utrum verum et falsum quae solum sunt in anima sint de consideratione metaphysici.....	19

LIBER VII

40. Utrum substantia sit prior accidente natura tempore et definitione.....	26
41. Utrum accidens de cuius essentia est inhaerentia habeat definitionem quidditativam.....	32
42. Utrum quod quid erat esse sit idem cum eo cuius est.....	40
43. Utrum omne quod fit a sibi simili fit et utrum animalia generata per propagationem cum animalibus generatis per putrefactionem sive a casu sint eiusdem speciei.....	45
44. Utrum totum compositum sit terminus factionis physicae quod est magis ens quam materia et forma.....	54
45. Utrum partes definitionis significant idem cum definitione et definito et utrum quidditas quam importat definitio dicit formam tantum aut compositum ex materia et forma.....	61
46. Utrum universale quod est coniunctum singularibus tam in substantiis materialibus quam in immaterialibus sit idem cum supposito.....	67
47. Utrum totum quod est per se unum sit entitas realiter distincta ab entitate suarum partium.....	75

LIBER VIII

48. Utrum materia et forma quae faciunt unum per se sint principia substantiae sensibilis quam definit metaphysicus per eadem principia sicut et physicus.....	83
49. Utrum nomen substantiae compositae ex materia et forma principaliter significet formam vel totum compositum et utrum sit aliqua alia causa praeter materiam et formam propter quam divisio dicatur una.....	88
50. Utrum caelum habens materiam vivens sit et animatum.....	93
51. Utrum ad formationem corporis prolis mater active aliquid cooporetur et utrum distinctio sexus in homine sit ab aliqua causa effective.....	101

LIBER IX

52. Utrum primus philosophus sufficienter dividat ens in actum et potentiam qui actus dignitate et nobilitate sit prior potentia.....	106
53. Utrum differentia inter potentias rationales et irrationales ab Aristotele sit sufficienter assignata.....	115
54. Utrum potentia activa sufficienter applicata suo passo agat in illud et utrum quaedam actiones potentialium sint immanentes et quaedam transeuntes.....	120
55. Utrum in sempiternis in quibus nulla est potentia reperiatur malum et corruptio.....	124

LIBER X

56. Utrum in unoquoque genere rerum sit dare unum primum quod est metrum et mensura omnium aliorum.....	130
57. Utrum tantum unum uni opponitur et utrum contrariorum unum habeat se ut habitus et alterum ut privatio.....	135
58. Utrum unum et multa opponantur contrarie et utrum divisio contrariorum sit bene posita.....	139
59. Utrum corruptibile et incorruptibile plus differant quam genere.....	143

LIBER XI

60. Utrum metaphysicus habeat considerare omnem substantiam sensibilem et principia demonstrationis prima.....	148
61. Utrum prima philosophia considerans genere differentia sit una scientia et utrum ens diminutum reducat ad ens perfectum.....	152
62. Utrum metaphysicus habeat determinare de motu et de circumstantibus motus et utrum praeter scientias particulares sit scientia ponenda universalis ab aliis distincta.....	156
63. Utrum inter formas substantiales sit vera contrarietas ut suscipiunt magis et minus et utrum generatio sit instantanea.....	160

LIBER XII

64. Utrum materia substantiam quam principiat faciat sensibilem mobilem transmutabilem et corruptibilem et utrum sint eadem principia substantiarum universaliter et accidentium.....	166
65. Utrum necesse sit ponere unam causam primam efficientem et sempiternam a quo dependet caelum et tota natura effective.....	170
66. Utrum primum principium omnium quod est perfectissimum et vitam habens delecta materia sit simplex virtutis infinitae et nullam habeat magnitudinem.....	176
67. Utrum primum motor approprietur primo mobili et utrum causa prima moveat caelum primum effective.....	183
68. Utrum numerus substantiarum separatarum et dignitas capiatur pones ordinem nobilium caelestium.....	190
69. Utrum praeter motores orbium caelestium oporteat ponere alias substantias separatas ad motum ordinem non habentes quibus multiplicari numero repugnat.....	195
70. Utrum substantiarum separatarum intellectus qui numquam in potentia ad intelligendum existit se at alia a se per suam essentiam intelligat.....	201
71. Utrum principatui et regno universi praesideat unus princeps qui est summus Deus qui est benedictus.....	208
 Aparat krytyczny.....	 214